

osobě a požívající pouze vložení práva zástavního v určitém pořadí. Rozřešení otázky vlastnické dispozice u tohoto druhu pohledávek jest snadné a jest jasno, že dispozice pořadím takového práva zástavního, které se nikterak neliší od zástavního práva zřízeného na základě nároku soukromoprávního, nemůže býti vlastníku nemovitosti zakázána. Chybí zde také jakákoliv možnost poškození zadnějších věřitelů, jak tomu bylo u nároků náležejících do skupiny prvé. Takové právo zástavní jest tedy posuzováti stejně jako jiná práva zástavní, zřízená exekuční neb smluvní cestou na základě poměru soukromoprávního.

IV. Se shora uvedeného tedy vyplývá, že ustanovení III. dílčí novely, pokud opravňují vlastníka nemovitosti k určitým knihovním dispozicím, se vztahují zásadně jak na zástavní právo smluvní, tak i exekuční, nikoliv však na zástavní právo exekuční, vzniklé z takového nároku veřejnoprávního, jemuž přísluší zákonné právo zástavní, ať již s právem přednostním či bez něho.

Ustanovení III. dílčí novely předpokládají tedy určité a pevné pořadí a nemohou se tudíž vztahovati na zástavní práva, která pro svou mimořádnou povahu takové evidence a stability postrádají. Odporovalo by to zásadám ovládacím naše právo knihovní, zejména principu publicity v užším slova smyslu a principu speciality.

V Jevíčku 27. dubna 1931.

Nálezy nejvyššího správního soudu ve věcech finančních.

5684.

Poplatek ze smlouvy postupní — z uznání dluhu.

Poplatek vkladní: I. Prohlášení dlužníkovy v postupní listině, že uznává za svůj pravý dluh určitou částku jako zápujčku, poskytnutou jemu záložnou, jejíž valuta byla touto záložnou vyplacena bance na úhradu její pohledávky z poskytnutých zápujček vyčerpáním úvěru, povoleného dřívějším majitelům postoupené reality a na ní zástavním právem zajištěného, podléhá poplatku dle II. stupnice hodnoty této skutečné pohledávky ve smyslu saz. pol. 19/101 I A n/ popl. zák. — II. Knihovní zápis převodu zástavního práva za pohledávku, zapsaného ve prospěch určité osoby, na osobu jinou jest podroben vkladnímu poplatku.

(Nález z 11. března 1931 č. 3608.)

Prejudikatura: K I. Boh. F 1472/23, 2038/24, 2098/24, 4208/28.

5700.

Poplatek převodní — ze smlouvy opční (Slovensko): Smlouvy opční, t. j. takové smlouvy, jimiž někdo nabude nebo si zabezpečí nějakou nemovitost za účelem rozprodeje po částech nebo v celku takovým způsobem, že vlastník je povinen odevzdati nemovitost buď jemu nebo třetí osobě, jim určené, podléhá podle § 61 odst. 2 zák. čl. XI/1918 poplatku, stanovenému pro smlouvy kupní, tedy poplatku převodnímu.

(Nález z 19. března 1931 č. 4300.)

5706.

Poplatek nemovitostní (odpis, vrácení). — Řízení správní: I. Dvouletá lhůta pro podání žádosti za vrácení nebo odpis nemovitostního poplatku, vyměřeného ze zděděné nemovitosti, podle § 39 odst. 2 cis. nař. č. 278/1915 jest lhůtou propadnou, jejíž dodržení jest jednou z podmínek pro odpis nebo vrácení poplatku ve smyslu tohoto zákonného předpisu; vyhověl-li úřad žádosti, podané po uplynutí zákonné lhůty, může své rozhodnutí (buď sám nebo úřad jemn nadřízený) jako zákonu odporující odvolati a poplatek eventuelně již vrácený opět předepsati, pokud by tomu nebránilo promlčení práva státní opravovatí předpis poplatků dle § 3 zák. č. 31/1878. — II. Výrok finančního úřadu dávající straně k podání žádosti za odpis poplatku podle § 39 odst. 2 cis. nař. č. 278/1915 jinou lhůtu než v tomto předpise stanovenou, může jakožto zákonu odporující úřadem býti odvolán a nemůže tedy pro stranu založit neodvolatelný subjektivní právní nárok na to, aby taková žádost, podaná až po lhůtě zákonem stanovené, byla projednána jako žádost v této lhůtě podaná.

(Nález z 23. března 1931 č. 11.426/28.)

5707.

Poplatek ze smlouvy disoluční: Soudní smír, v němž se jedna strana zavázala druhé straně k určitým plněním z důvodu zrušení společného podniku, mohl úřad zpoplatniti jako smlouvu o zrušení veřejné obchodní společnosti, když podle písemné informace, podepsané oběma stranami, byla mezi nimi již dříve uzavřena veřejná obchodní společnost.

(Nález z 23. března 1931 č. 4317/29.)

5710.

Poplatek listinný: I. Písemné prohlášení, jehož pravým a skutečným účelem jest jen osvědčení souhlasu dotýčných subjektů se zápisem potřebných knihovních poznámek ohledně převodu várečného práva s určitého domu na jiný dům a v němž se mluví o prodeji várečného práva — jehož cena také neuvedena přímo ani nepřímou, jen narrativně, nelze zpoplatniti jako listinu o kupní smlouvě. — Podle § 49 popl. zák. lze určovati jen základ pro vyměření poplatku v případech, kde zásadní poplatková povinnost určitého právního jednání nebo právní listiny jest již najisto postavena, nelze však z předpisu toho nijak dovoditi, že by také listina, v níž není uvedena ani přímo tržová cena za určitý převáděný předmět, osvědčovala projev vůle stran co do smluvené tržové ceny a tak byla poplatnou právní listinou o kupní smlouvě.

(Nález z 23. března 1931 č. 21.032/29.)

5726.

Poplatek listinný (ze stavební smlouvy): Samo písemné přijetí nabídky podléhá poplatku jako listinné osvědčení právního jednání, při čemž okolnost, že je podepsáno pouze jednou stranou, je v ohledu poplatkovém bez právní relevance.

(Nález z 15. dubna 1931 č. 5574.)

5809.

Daň z obohacení (darovací): Podle ustáleného názoru teorie i praxe je věcným obsahem povinnosti rodičů vůči dětem, založené §em 141 o. z. o., poskytování prostředků k opatření výživy, oděvu, bytu a ostatních potřeb životních v poměru přiměřeném stavu a jmění rodičů; nárok dětí plynoucí z této povinnosti, jest odvislý od zjištění, že děti samy těchto prostředků nemají a že si jich také samy nemohou opatřiti;

ze zákona nelze nikterak dovoditi, že uvedená povinnost rodičů sahá jen do doby zletilosti dětí.

(Nález z 8. června 1931, č. 1307/29.)

5812.

Daň z obohacení (darovací): I. Poskytnutí prostředků k nastoupení živnosti rodiči synovi na účet budoucího dědickeho podílu nelze kvalifikovati jako dar podle § 30 cís. nař. č. 278/1915. — II. Poskytnutí věna rodiči dceři podléhá podle § 31 č. 1 cís. nař. č. 278/1915 dani darovací jen, byla-li ve smyslu § 30 odst. 2 cit. cís. nař. o tomto právním jednání zřízena listina.

(Nález z 8. června 1931 č. 6942.)

Prejudikatura: k I. Boh. F 4750/29, k II. Boh. F 3542/27 a 3562/27.

5.813.

Poplatek nemovitostní (osvobození): Osvobození od převodního poplatku pro prodej novostaveb podle § 36 odst. 2 zákona č. 35/1923 Sb. nelze vztahovati na převody, uskutečněné směnou.

(Nález z 9. června 1931 č. 13.306/29.)

Soubor legislativy a judikatury. Oddělení judiciální.

Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9572.

Předpisu § 142 obč. zák. jest obdobně použiti i v případě, není-li sice manželství rozvedeno nebo rozloučeno, avšak manželské společenství jest ve skutečnosti zrušeno.

Manželský otec není povinen platiti výživné, bylo-li dítě z jeho domácnosti svémocně oddalováno. Zpravidla není je povinen platiti, zdržuje-li se dítě proti jeho vůli bez podstatné příčiny mimo jeho domácnost. Lze je však na něm požadovati, když děti společný krb z důležitých příčin opustiti musely, nebo podle soudního rozhodnutí opustiti byly oprávněny.

Otázku, zda bylo dítě manželskému otci po právu odebráno, jest řešiti v nesporném řízení.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1930, R I. 4/30.)

*

Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9612.

Stát není oprávněn, pokud nebyla pravoplatně vyslovena odúmrf, napadati opatření pozůstalostního soudu o dědicke příhlášece aniž usnesení o vydání odevzdací listiny dědicům.

(Rozh. ze dne 6. února 1930, R I. 29/30.)

*

Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9578.

Není-li pozůstalostní řízení dosud skončeno, lze nárok na vpočtení daru podle § 785 obč. zák. uplatňovati návrhem u pozůstalostního soudu. Nepominutelný dědic jest oprávněn žádati, by byly v nesporném řízení odhadnuty nemovitosti zůstavitelem za živa postoupené. Povšechné popření, že nejde o zastřené darování, není ještě důvodem k odkázání věci na pořad práva podle § 2 čís. 7 nesp. řízení. Způsob odhadu, nesvolí-li vlastníci postoupených (darovaných) nemovitostí, již nejsou účastníky pozůstalostního řízení, by soudní komisař vkročil při odhadu na ony nemovitosti.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1930, R I. 8/30.)

*

Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9570.

Společenstva podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. z.

Omezeno-li právo nahlížeti v seznam značného počtu členů společenstva úředníkem společenstva na několik málo minut denně, jest to podstatným obmezením práva nahlížeti v tento seznam.

Právo nahlédnouti do seznamu členů, zahrnuje v sobě i právo činiti si výpisy, po případě poříditi si i jeho opisy.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1930, Rv II. 300/29.)

*

Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9600.

I pro přeměnu společnosti s r. o. v akciovou společnost jest obdobně použiti předpisu § 96 zákona o společnostech s r. o. v otázce vzdání se likvidace. V usnesení, že se zrušuje společnost s r. o. a přeměňuje v akciovou společnost, není ještě usnesení o zřeknutí se likvidace zanikající společnosti s r. o.

(Rozh. ze dne 1. února 1930, R I. 12/30.)

*

Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9609.

Poznámka zahájeného dražebního řízení nebrání účinnosti záznamu zástavního práva v pořadí poznámky.

Pro nabytí zástavního práva v pořadí poznámky stačí, bylo-li před poznámkou udělení příklepu zaznamenáno, předpokládajíc, že knihovní věřitel prokáže při rozvrhovém roku, že záznam zástavního práva byl do tohoto okamžiku spraven, pokud se týče, že lhůta ke spravení ještě neuplynula.

(Rozh. ze dne 1. února 1930, R II. 12/30.)

*

Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9636.

Od úmrtí zůstavitele do doby, kdy bude pozůstalost odevzdána dědici, jsou pozůstalostní věřitelé oprávněni domáhati se zaplacení pohledávek za zůstavitelem na pozůstalosti, nikoliv na dědici. Lhostejno, zda se dědic přihlásil k pozůstalosti s dobrodiním soupisu, či bez tohoto dobrodiní.

(Rozh. ze dne 8. února 1930, Rv I. 729/29.)

*

Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9651.

Smír, jímž se manžel při rozvodu manželství od stolu a lože zavázal platiti manželce výživné, pozbývá platnosti opětným spojením manželů, leda, že strany při uzavření smíru vyjádřily jiný úmysl.

(Rozh. ze dne 14. února 1930, Rv II. 203/29.)

*

Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9625.

Společnosti s r. o.

Zřízení samostatné prokury nevadí, že společenská smlouva výslovně nepředvídá zastupování a znamenání firmy prokuristou, aniž okolnost, že jednatelé podle společenské smlouvy zastupují a znamenají firmu kolektivně.

(Rozh. ze dne 7. února 1930, R I. 1029/29.)

*

Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9641.

Pozůstalostní soud byl povinen zajistiti odkaz nezletilcův již před vydáním odevzdací listiny, třebaž dědici popírali platnost posledního pořízení, jen když pozůstalostní soud shledal, že poslední pořízení vyhovuje po formální stránce zákonu. Tím není zabráněno dědicům, by se za podmínek § 228 c. ř. s. nedomáhali zápornou určovací žalobou výroku,